

Tematické okruhy pro SZK v AR 2020/21 ve studijním oboru Mezinárodní a diplomatická studia – Mgr. – Tematické okruhy A

(Předměty: Mezinárodní politika, Teorie mezinárodních vztahů, Mezinárodní bezpečnost a otázky války a míru)

A/1

Mezinárodní vztahy na počátku 21. století

Základní charakteristika transformace mezinárodního systému - shody a rozdíly předvestfálského, vestfálského a postvestfálského systému. Nové fenomény určující povahu mezinárodních vztahů.

A/2

Struktura světového politického systému

Mocenská pyramida. Multipolarita, bipolarita a hegemonie.

A/3

Velmoci a supervelmoci v mezinárodních vztazích

Definice a pojetí velmoci a supervelmoci. Hlavní charakteristiky těchto kategorií. Role velmocí a supervelmocí ve vývoji světového politického systému

A/4

Role malých států v mezinárodních vztazích

Vymezení a charakteristika pojmu „malý stát“. Subjekt či objekt mezinárodních vztahů? Možnosti malých států v mezinárodních vztazích a aplikace na konkrétní příklad.

A/5

Kolektivní bezpečnost

Definice, rozdíl vůči anarchii a světovému státu, vývoj ideje, možnosti prosazení.

A/6

Národní stát

Definice státu a národa. Stát jako aktér světové politiky. Suverenita státu. Právo národů na sebeurčení a problémy jeho aplikace. Národní stát v období globalizace.

A/7

Národní (státní) zájem, doktrína a strategie

Definice, struktura a pojetí národního a státního zájmu.

A/8

Zahraniční politika

Definice. Doktrína, strategie a techniky zahraniční politiky. Vztah mezi zahraniční a vnitřní politikou. Koncepce zahraniční politiky ČR.

A/9

Kontrola zbrojení a odzbrojení

Definice. Rozdíl pojmů, stav a možnosti. Strategické zbraně – smlouva START.

A/10

Lidská práva v mezinárodních vztazích

Definice. Historie ideje. Ochrana lidských práv v mezinárodním právu.

Humanitární intervence.

A/11

Klasický realismus a neorealismus. Hlavní představitelé a hlavní otázky.

A/12

Liberálně idealistický koncept. Jeho hlavní představitelé a základní otázky.

A/13

Neoliberalismus. Koncept mezinárodních režimů.

A/14

Teorie funkcionalismu a neofunkcionalismu.

A/15

Scientismus. Charakteristika, základní směry. Systémové pojetí MV.

A/16

Sociální konstruktivismus. Charakteristika, základní představitelé a koncepty.

A/17

Kritické teorie. Základní směry a otázky.

A/18

Mezinárodní řád v teorii MV

A/19

Teorie evropské integrace

A/20

Válka a mír v teoriích MV

A/21

Ekonomické zabezpečení obrany a bezpečnosti státu, řízení hospodářství z hlediska obranyschopnosti a bezpečnosti.

A/22

Energetická bezpečnost Evropy, možnosti a realizace. Energetická bezpečnost ČR.

A/23

Jaká je podstata a úskalí období změny globálního hegemonu.

A/24

Jaká je podstata, klady a zápory teorie demokratického míru a koncepce R2P.

A/25

Porovnejte Americkou NBS 2010 s bezpečnostní strategií NATO z r. 2010.

A/26

Porovnejte bezpečnostní strategii NATO z r. 2010 s vojenskou strategií RF z r. 2010, včetně jejich aktualizací v r. 2014.

A/27

Porovnejte NBS USA z r. 2010 s vojenskou doktrínou RF z r. 2010.

A/28

Postavení Ruska v Evropě a ve světě. Ekonomická bezpečnost Evropy a ČR ve vztahu k Rusku. Co změnila ukrajinská krize?

A/29

„Širší pojetí bezpečnosti“ a příčiny proč se takové pojetí v posledních desetiletích prosazuje při provádění bezpečnostních analýz. Podstata procesu analýzy bezpečnosti a procesu bezpečnostních analýz (studií). Kodaňská škola.

A/30

Základní dokumenty regulující vývoj, výrobu, skladování, umístování a použití zbraní hromadného ničení, způsoby prosazování a hodnocení plnění uzavřených smluv v oblasti jaderných, chemických a biologických zbraní.

Tematické okruhy pro SZK v AR 2020/21 ve studijním programu Mezinárodní a diplomatická studia – Mgr. – Tematické okruhy B

(Předměty: Dějiny diplomacie, Ekonomická diplomacie, Preventivní diplomacie)

B/1

Charakterizujte hlavní aktivity a problémy československé diplomacie v první polovině 20. století.

B/2

Charakterizujte aktivity, možnosti a cíle československé diplomacie v období studené války a těsně po jejím skončení (do rozpadu Československa).

B/3

Charakterizujte hlavní aktivity a problémy diplomacie samostatné České republiky.

B/4

Charakterizujte aktivity a metody diplomacie „dlouhého“ 19. století (1789-1914).

B/5

Charakterizujte hlavní rysy a události diplomacie v první polovině 20. století (1914-1945).

B/6

Charakterizujte hlavní rysy a události diplomacie po r. 1945 a v období studené války.

B/7

Charakterizujte hlavní rysy a události diplomacie v postbipolárním období.

B/8

Charakterizujte kategorii „ekonomická diplomacie“ z hlediska teorie mezinárodních vztahů a mezinárodních ekonomických vztahů. Objasněte vazbu ekonomické diplomacie na zahraniční politiku státu a na diplomatické služby.

B/9

Vymezte pojem, úlohu a funkce ekonomické diplomacie ve vztahu k pojmům: zahraniční politika státu, ekonomická dimenze zahraniční politiky státu, zahraničně ekonomické vztahy země.

B/10

Vysvětlíte zvyšující se význam ekonomické diplomacie v souvislosti s vývojem mezinárodních vztahů a mezinárodních ekonomických vztahů v období po pádu „železné opony“.

B/11

Charakterizujte význam a funkce ekonomické diplomacie na úrovni multilaterálních a bilaterálních vztahů států. Vymezte hlavní oblasti, v nichž se ekonomická diplomacie na obou úrovních realizuje.

B/12

Charakterizujte hlavní úkoly české ekonomické diplomacie ve vazbě na koncepci zahraniční politiky ČR pro nejbližší období.

B/13

Jaký je význam ekonomické diplomacie pro rozvoj české ekonomiky? Ve světle této otázky charakterizujte českou ekonomiku.

B/14

Charakterizujte českou ekonomiku a vysvětlíte význam ekonomické diplomacie; pro které oblasti národní ekonomiky má ekonomická diplomacie veliký význam?

B/15

Jaké jsou základní úkoly a funkce ekonomické diplomacie – aplikujte na podmínky české ekonomiky; rozlišujte makro a mikro úroveň, multilaterální a bilaterální vztahy.

B/16

Charakterizujte institucionální stránku ekonomické diplomacie, kdo jsou hlavní aktéři (instituce, jedinci) provádění a zajišťování ekonomické diplomacie v ČR?

B/17

Charakterizujte vztah mezi ústředními orgány – konkrétně Ministerstvem zahraničních věcí ČR, Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR příp. jinými ministerstvy z hlediska řízení ekonomické diplomacie.

B/18

Charakterizujte strukturu a činnost zastupitelských úřadů ČR v zahraničí z hlediska požadavku jejich aktivity v oblasti ekonomické diplomacie.

B/19

Charakterizujte význam exportu pro rozvoj české ekonomiky. Která česká vládní agentura se řadí do evropského systému ETPO (European Trade Promotion Organizations) a s jakým významem? Charakterizujte činnost této agentury ve vazbě na ekonomickou diplomacii.

B/20

Jaké jsou základní charakteristiky otevřenosti české ekonomiky? Jak lze charakterizovat systém podpory exportu v ČR v současných podmínkách jejího ekonomického rozvoje? Hledejte vazbu na ekonomickou diplomacii.

B/21

Bezpečnost a konflikty v postbipolárním období, důraz na prevenci konfliktů

B/22

Konflikt a jeho fáze ve vztahu k preventivní diplomacii

B/23

Úloha prevence a preventivní diplomacie v rámci řešení konfliktů

B/24

Představte koncept preventivní diplomacie

B/25

Aktéři preventivní diplomacie a nástroje preventivní diplomacie

B/26

OSN a preventivní diplomacie, rozvoj konceptu preventivní diplomacie na půdě OSN, role generálního tajemníka OSN

B/27

OBSE a preventivní diplomacie, úloha vysokého představitele pro národnostní menšiny

B/28

EU a preventivní diplomacie, role EU v prevenci konfliktů a její možnosti

B/29

Charakterizujte otázku lidských práv a preventivní diplomacie, zhodnoťte ekonomická opatření a sankce při prevenci konfliktů, charakterizujte vztah kontroly zbrojení a odzbrojení k prevenci konfliktů.

B/30

Charakterizujte aktivity ČR v oblasti preventivní diplomacie.